

ВИСНОВОК
ПРО НАУКОВУ НОВИЗНУ, ТЕОРЕТИЧНЕ ТА ПРАКТИЧНЕ
ЗНАЧЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ДИСЕРТАЦІЇ
ПЕТРОНЮК Анастасії Вадимівні

«Управління процесом технічного вдосконалення юних спортсменів 7–9 років (за матеріалами фігурного катання)» на здобуття ступеня доктора філософії
з галузі знань 01 Освіта / Педагогіка
за спеціальністю 017 Фізична культура і спорт

У відповідності до пп. 25–26 Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затверженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261 (із змінами), на кафедрі історії та теорії олімпійського спорту Національного університету фізичного виховання і спорту України 1 травня 2025 року ПЕТРОНЮК Анастасією Вадимівною було проведено публічну презентацію наукових результатів дисертації на тему: «Управління процесом технічного вдосконалення юних спортсменів 7–9 років (за матеріалами фігурного катання)» та її обговорення (науковий керівник – доктор педагогічних, професор Володимир ПЛАТОНОВ).

За результатами проведення публічної презентації та обговорення дисертації на засіданні кафедри історії та теорії олімпійського спорту було прийнято рішення надати здобувачу ПЕТРОНЮК Анастасії Вадимівні позитивний висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації.

ВИСНОВОК

Актуальність теми дисертації. Дослідження спрямоване на вирішення актуальних завдань, пов’язаних із оптимізацією тренувального процесу юних фігуристів, що робить його вагомим внеском у розвиток науково-методичної бази фігурного катання.

Сучасний розвиток спорту, зростання його популярності та глобалізації, а також підвищення конкуренції на міжнародній арені вимагають від науковців пошуку нових шляхів удосконалення підготовки спортсменів. Одним із актуальних напрямів є розробка ефективних програм спортивної підготовки, що враховують специфіку виду спорту.

Фігурне катання, як вид спорту, що поєднує технічну складність і художню складову, висуває високі вимоги до координації рухів, розвитку рухової пам’яті та технічної майстерності спортсменів. Особливості виконання стрибків, обертань та хореографічних послідовностей обумовлюють необхідність інтенсифікації тренувального процесу в дитячому віці, коли закладаються основи рухової підготовленості.

Фахівці відзначають, що розвиток базових координаційних якостей у віці 7–9 років є критично важливим для успішного оволодіння складними технічними елементами у подальшій спортивній кар’єрі. Водночас сучасні тенденції омолодження фігурного катання створюють нові виклики для

тренувального процесу, зокрема щодо адаптації тренувальних програм до вікових та індивідуальних особливостей юних спортсменів.

Наявні методики підготовки часто орієнтовані на дорослих спортсменів і не в повній мірі враховують особливості розвитку дітей молодшого шкільного віку. Це обумовлює необхідність розробки інноваційних тренувальних програм, які б інтегрували координаційні вправи із технічним удосконаленням і забезпечували поступове ускладнення завдань відповідно до рівня підготовленості спортсменів.

У наукових працях наголошується на важливості управління тренувальним процесом через системне планування навантажень, контроль за їхньою інтенсивністю та поступовим розвитком спеціальних рухових якостей. Проблематика дослідження полягає в недостатній розробленості інтегрованих підходів до підготовки юних фігуристів, що визначає актуальність розробки спеціалізованих тренувальних програм, спрямованих на гармонійний розвиток технічних і координаційних здібностей спортсменів.

Представлена до розгляду дисертаційна робота ПЕТРОНЮК Анастасії Вадимівни спрямована на теоретичне та практичне вирішення викладених вище проблем.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами.

Дисертаційну роботу виконано відповідно до Плану науково-дослідної роботи Національного університету фізичного виховання і спорту України на 2021–2025 рр. за темою 2.5 Структура і зміст багаторічної підготовки спортсменів у сучасних умовах розвитку спорту (державний реєстраційний номер 0121U108197). Внесок здобувача, як співвиконаця теми, полягав у розробці програми управління процесом технічного удосконалення юних спортсменів на етапі попередньої базової підготовки та перевірці ефективності її застосування у навчально-тренувальному процесі фігуристів.

Наукова новизна одержаних наукових результатів полягає в тому, що:

- вперше запропоновано інноваційний підхід до інтеграції координаційних вправ у тренувальний процес, що враховує вікові та фізіологічні особливості дітей 7–9 рокі; визначено, що координаційні здібності є базою для освоєння складних технічних елементів, науково обґрунтовано вплив розвитку рухової пам'яті на стабільність виконання елементів;
- вперше обґрунтовано комплексну експериментальну програму, яка поєднує розвиток координаційних здібностей та технічну підготовку, враховуючи специфіку фігурного катання з використанням розроблених адаптованих тестів для оцінки координаційної та технічної підготовленості, удосконалені підходи до оцінювання ефективності тренувального процесу;
- проведено оцінювання взаємозв'язку координаційної та технічної підготовки; проведено аналіз динаміки показників координаційної та технічної підготовленості у процесі тренувань; введено кількісні та якісні параметри для оцінки технічної складності елементів, враховуючи рівень їх виконання;
- удосконалено наукові дані про важливість використання варіативних засобів та методів у процесі планування та реалізації процесу технічної

підготовки; визначено роль рухової пам'яті у формуванні стабільності виконання елементів.

Практичне значення роботи полягає у розробці та впровадженні програми розвитку технічного вдосконалення юних фігуристів 7–9 років у навчально-тренувальний процес ДЮСШ «Сюїта» та клубу фігурного катання «FSC Skating Skills» м. Київ.

Результати проведених досліджень впроваджено у навчально-тренувальний процес ДЮСШ «Сюїта» (акт впровадження від 19.12.2024 р.) та клубу фігурного катання «FSC Skating Skills» (акт впровадження від 06.01.2025 р.) м. Київ, у навчальний процес кафедри історії та теорії олімпійського спорту (акт впровадження від 12.12.2024 р.), про що свідчать відповідні акти впровадження, та можуть застосовуватись дитячо-юнацькими спортивними школами та клубами при плануванні тренувального процесу у фігурному катанні; тренерами в процесі багаторічної підготовки фігуристів; на рівні федерації, щодо внесення змін до програми ДЮСШ; в навчальному процесі кафедри легкої атлетики та зимових видів спорту при викладанні дисципліни «Теорія і методика тренерської діяльності в обраному виді спорту» для студентів 1–4 курсів, які здобувають освіту за освітньо-кваліфікаційним рівнем бакалавр; кафедри історії та теорії олімпійського спорту при викладанні дисциплін «Загальна теорія підготовки спортсменів», «Теорія дитячо-юнацького спорту» для студентів 3–4 курсів, які здобувають освіту за освітньо-кваліфікаційним рівнем бакалавр; дисципліни «Сучасна періодизація спортивного тренування» для студентів 1 курсу, які здобувають освіту за освітньо-кваліфікаційним рівнем магістр Національного університету фізичного виховання та спорту України.

Запропоновані методичні положення та рекомендації щодо управління процесом технічного вдосконалення юних фігуристів 7–9 років на етапі попередньої базової підготовки дозволять тренеру раціонально управляти процесом технічного вдосконалення юних спортсменів.

Теоретичне значення отриманих результатів. Результати, отримані в процесі дослідження, дозволяють узагальнити та систематизувати науково-методичний матеріал, поглибити існуючі уявлення щодо особливостей побудови тренувального процесу, підготовки та змагальної діяльності спортсменів у складнокоординаційних видах спорту, зокрема у фігурному катанні. Виявлені закономірності розвитку координаційних здібностей і технічних навичок у юних фігуристів створюють передумови для підвищення ефективності тренувального процесу на ранніх етапах спортивної підготовки.

Сформульовані в дисертаційній роботі теоретичні положення та практичні рекомендації можуть бути використані для подальшого удосконалення освітніх програм, науково-дослідної діяльності у спеціалізованих закладах вищої освіти спортивного профілю, а також для розробки інноваційних тренувальних програм у межах діяльності ДЮСШ, спортивних клубів, інших спортивних організацій.

Ступінь обґрунтованості і достовірності наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації. Наукові положення, висновки та практичні рекомендації, викладені у дисертаційній роботі, повною мірою відповідають поставленій меті та завданням дослідження. Їх обґрунтування здійснено на основі системного аналізу отриманих результатів із використанням сучасних методів дослідження.

Достовірність і обґрунтованість основних положень дисертації забезпечені застосуванням інформативних методик, достатнім обсягом фактичного матеріалу, тривалістю дослідження, репрезентативністю вибірки, а також використанням сучасних методів математичної обробки даних. Сукупність цих чинників гарантує високий ступінь надійності отриманих результатів і дає підстави для практичної реалізації запропонованих рекомендацій.

Повнота викладення матеріалів дисертації в опублікованих працях. Основні наукові положення дисертаційної роботи опубліковано у фахових наукових журналах та представлено у тезах доповідей на науково-практичних конференціях різного рівня. У опублікованих працях, підготовлених як у співавторстві, так і одноосібно, дисертант самостійно виконав експериментальну частину дослідження та здійснив аналіз отриманих результатів.

Наукові результати дисертації висвітлені в 7 наукових працях: 3 статтях у наукових виданнях з переліку наукових фахових видань України, 4 публікаціях аprobacійного характеру.

Аprobacія результатів дисертації. Основні положення дисертаційної роботи було оприлюднено в доповідях на LVI Міжнародній науково-практичній інтернет-конференції «Світовий розвиток науки та техніки» (7 грудня 2020 р., м. Київ); XII International Scientific and Practical Conference Recent Trend in Science and Technology (1–2 December 2020, Stockholm); Міжнародній науково-практичній конференції «Інноваційні дослідження та перспективи розвитку науки і техніки у ХХІ столітті» (19 жовтня 2023 р., м. Рівне); I Всеукраїнській науково-практичній конференції «Проблеми та перспективні напрями розвитку сучасного спорту: актуальні питання теорії та практики» (7 квітня 2023 р., м. Київ), щорічних науково-практичних конференціях кафедри історії та теорії олімпійського спорту Національного університету фізичного виховання і спорту України (2022–2024).

Конкретний особистий внесок дисертанта в одержання наукових результатів, що виносяться на захист. Мету та завдання дослідження сформульовано спільно з науковим керівником. Авторкою самостійно здійснено аналіз літературних джерел, даних мережі Інтернет та передового практичного досвіду. Здобувачка самостійно обґрунтувала підхід до підготовки юних спортсменок, розробила методичні положення та рекомендації щодо управління процесом технічного вдосконалення юних фігуристів 7–9 років, визначила структуру і зміст етапу попередньої базової підготовки.

Усі розділи власних досліджень, аналіз отриманих результатів та висновки дисертаційної роботи оформлені авторкою самостійно. Здобувачкою

сформульовано висновки, які повністю відповідають поставленим завданням дослідження. Також здобувачкою підготовлено матеріали для наукових публікацій і для впровадження розроблених наукових положень у практичну діяльність.

Оцінка мови та стилю дисертації. Дисертацію викладено грамотною українською мовою. Структура дисертації та стиль її подання відповідають вимогам МОН України. Побудова – логічна. Адекватно використано наукові терміни. Цифровий матеріал структуровано в таблицях та рисунках, що полегшує сприйняття змісту матеріалу, представленого в розділах.

Відповідність змісту дисертації спеціальності, за якою вона подається до захисту. Дисертаційна робота ПЕТРОНЮК Анастасії Вадимівні «Управління процесом технічного вдосконалення юних спортсменів 7–9 років (за матеріалами фігурного катання)» є завершеним науковим дослідженням і за змістом повністю відповідає спеціальності 017 Фізична культура і спорт.

Рекомендація дисертації до захисту. Після розгляду дисертаційної роботи ПЕТРОНЮК Анастасії Вадимівни «Управління процесом технічного вдосконалення юних спортсменів 7–9 років (за матеріалами фігурного катання)», а також аналізу наукових публікацій за темою дисертації, із визначенням особистого внеску здобувачки у всіх опублікованих працях, у тому числі виконаних у співавторстві, та за результатами публічного представлення і обговорення наукових результатів, встановлено, що представлена робота є актуальним, самостійно виконаним та повністю завершеним науковим дослідженням.

Дисертація виконана на високому науково-методичному рівні із застосуванням сучасних методів дослідження, що забезпечують достовірність і обґрунтованість отриманих результатів. Робота характеризується науковою новизною, суттєвим практичним значенням, містить нові науково обґрунтовані результати дослідження здобувачки, спрямовані на розв'язання актуального наукового завдання щодо управління процесом технічного вдосконалення юних спортсменів, з урахуванням специфіки побудови тренувального процесу.

Дисертаційне дослідження відповідає сформульованій меті та завданням, має внутрішню логіку викладення матеріалу, а сформульовані висновки відображають основні результати роботи та повною мірою відповідають її змісту.

Було проведено метрологічну експертизу дисертаційного дослідження. У роботі відсутні порушення академічної добросесності. Дисертаційна робота повністю відповідає вимогам, передбаченим пп. 6–7 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44 (із змінами), що висуваються до дисертацій на здобуття ступеня доктора філософії, та рекомендується до захисту з метою присудження здобувачу ПЕТРОНЮК Анастасії Вадимівні ступеня доктора філософії з галузі знань 01 Освіта / Педагогіка за спеціальністю 017 Фізична культура і спорт.

Комісія рекомендує вченій раді НУФВСУ утворити разову спеціалізовану вчену раду для розгляду та проведення разового захисту дисертації ПЕТРОНЮК Анастасії Вадимівні з метою присудження їй ступеня доктора філософії у такому складі:

голова спеціалізованої вченої ради: Ольга БОРИСОВА, доктор наук з фізичного виховання і спорту, професор, проректор з науково-педагогічної роботи Національного університету фізичного виховання і спорту України;

рецензент: Юрій САЛЯМІН, кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри спортивних видів гімнастики Національного університету фізичного виховання і спорту України;

рецензент: Юлія МАКСИМОВА, кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент, доцент кафедри спортивних видів гімнастики Національного університету фізичного виховання і спорту України;

опонент: Валентина СОСІНА, кандидат педагогічних наук, професор, завідувач кафедри хореографії та мистецтвознавства Львівського державного університету фізичної культури імені Івана Боберського;

опонент: Максим МІШИН, кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент, доцент кафедри олімпійського та професійного спорту Харківської державної академії фізичної культури .

Висновок підготувала комісія у складі:

Д.фіз.вих., професор

Ольга БОРИСОВА

К.пед.н., доцент

Юрій САЛЯМІН

К.фіз.вих., доцент

Юлія МАКСИМОВА

Голова засідання,
д., фіз.вих., професор

Лідія РАДЧЕНКО

Підписи Борисової О., Садяміна Ю., Максимової Ю., Радченко Л. засвідчує

Борисова О.В.
05.05.2025.